

Drobnosti z výstaviště.

Státům New Yorku a Pennsylvanii vykááno bylo, jakožto nejprve...

Budova státu Pennsylvanie.

Plány na budovu státu Pennsylvanie vypracovány byly pennsylvanským architektem Th. L. Lonsdalem...

Budova státu New Jersey.

postavena jest v téměř slouhu, v kterémž téměř všechny veřejné budovy státu onoho stavěny jsou...

Parostroj "Wylam Dilly."

Jednou ze zajímavých památek, kteréž na světové výstavě chicagské vystavovány budou, bude parostroj "Wylam Dilly"...

Z četných návštěvníků, jež každodenní oběhůzku svou v Jackson parku konají a dokonávají velkolepých projektů obdivují, netuší asi...

město na světě nemůže se pochlubit tak skvělým osvětlením a vodovodem, parní silou atd. jako výstavní pohádkové město v sadech Jacksonových.

Minulého týdne započaly práce na budově, jež profesorem Pulmsem "anthropologickou" nazvána byla.

Anthropologická aneb ethnografická výstava slibuje státi se velmi zajímavou. Důležitá část výstavy vztahuje se na severní a jižní Ameriku.

Ani v stáří nemine se účinku. Ct. p. Dostal:—Maminka si myslela, že když už je stará 56 let, že nepomůže jí žádný lék, když lékařská pomoc byla marnou...

Vánoční stromek.

Ku slavení hodů vánočních, k vánočním obyčejům a obřadům původu prastarého přidržel se v tomto století obyčej s brusu novým, v dobách starých skoro docela neznámý — "vánoční stromek."

Hodíme v těchto řádcích ukázkou dohadu i zaručenými doklady, co asi možná souditi o stáří a rozšíření vánočního stromku.

Výklada o pávodu stromku vánočního ujali se zejména němečtí badatelé. Mezi sebou se nedohodili. Pomineme-li podrobnost bezvýznamných, rozřídili bychom posavadní výklady asi v tyto skupiny:

Bývá vyhlášován stromek vánoční za prastarý. Badatelé chtějí hledati jeho obdoby v dávnověku a někteří zacházejí při tom oklikami až do ráje, spatřující v stromku vánočním symbolické znázornění stromu rájového jako na příklad G. Wunderlich.

Někteří vykladatelé postoupili dále a prohlašujíce původ vánočního stromku za pohanský, snaží se určitě stanoviti jeho význam v bájesloví germánském. Wuttke vykládá vánoční stromek, ověšený poslátkem a ovocem, za posvátný strom germánského boha Wodana.

Od obou předechozích výkladů líst se další názor. Podle něho je vánoční stromek původu ryze křesťanského. Symbolika jeho nespočívá se zřetelně pohanskými.

Vzdejme se všelikých dohadů bájeslovných a usuzujme jen na bezpečném základě zaručených zpráv historických o vánočním stromku. Míhovním dohadů třeba důvtipně zosnovaných rozplášt historická svědectví nadobro.

kách změnky. Roku 1668 na př. vydal Prastorius samostatný spis latinský o vánočním podání lidovém, kdež se dočteme zpráv hojných o nynějších obyčejích.

Avšak o vánočním stromku až do konce věku XVII. není ani potuchy! Není možná, aby obyčej (jak vykládají, pohanského původu) ušel pozornosti mravokárců věku XV. a XVI., kteří ve svých skladbách tepou kde jakou pověru a obyčej.

Proti všelikým dohadům svědčí řada spolehlivých udajů, ze kterých vysvítá, kdy a jak stromek vánočního stromku bývalo zaváděno po krajích německých a po jiných zemích evropských.

V Norsku a Dánsku znám je vánoční stromek až od začátku tohoto století. V Oldenbursku rovněž kolem začátku věku tohoto se vyskytl poprvé jako v některých severoněmeckých krajích a to nejdříve ve městech. Avšak lid v Pomořanech, Meklenburku atd. v prvích destiletích stromku vánočního úplně neznal.

V Uhrách v bohatých rodinách znají stromek asl od roku 1830. Jak říká Schade, nedávno v Anglii, v Nizozemsku, v Itálii, v Rumunsku šířil se stromek vánočního stromku mezi lid prostý.

Pokud Čechů se týče, máme mezi nejstaršími zprávami Krolmusovu (Staročeské pověsti, 1845, I. 476). Vypravuje, kterak v Čechách o štědrém večeru na koutním stole mají smrček nebo jedličku, májku okrášlenou s věnkem, o ,ocem, pečivem a oděvem (jablky, ořechy, brusinky, slivkami, mandlemi, rozinkami, perníkem, ptáčky, šátky atd.) osypanou, nebo nad stolem zavěšenou obráceně dolů.

štedrovesernt. Jinde (III. 1851, 33) prozrazuje Krolmus, že stromek vánoční není původu českého. Vypravuje, že křesťané stali na štědrý večer prostřed stolu "plodný rajský nebo májový strom", přidávaj však do závorcky, aby bylo názvu českého porozuměno — "Christenbaum".

Štrneme-li vše v konečný závěr, patrné, že vánoční stromek od Němců šílil se k národům jiným. Není to však to lidový obyčej všenněmecký, nýbrž obyčej umělého (snad bychom lépe mohli říci) "městského" původu. Možná, že při vzniku jeho působila obdoba lidových májček, ověšovaných ořechy a okrasami, a nimiž koleduři chodívali o vánočních, o novém roce, na smrtinou neděli a pod., jakž o tom vykládají Mannheim a Sepp. V té podobě, aby byl umístěn na stůl štědroveserní, historicky doložen není. Konec konců opakujeme úsudek Mannheimův v ten rozum: Krásná ozdoba vánoční slavnosti, stromek s poslácnými ořechy a jablky, cukrovinkami, pestrými papírovými mí, se zářivými světly, v době nedávné vniká do lidového podání. Na začátku věku XIX. byl prý ještě zjevem vzácným. — Kdo si všimá lidového života, přisvědčí, že ještě na konci téhož věku není na př. u nás ani u Němců váde rozšířen a že jeho místo zaujímají mnohem starší "jesličky", o nichž často se zmiňují staré naše památky.

Před krizí a před rozvratem v Německu. — Organ Capriviho "Nordd. Allg. Ztg." pokračuje v boji za vojenskou předlohu. Tak vykládá, že bez rozmnožení vojska nemohlo by Německo ani války vésti vítězně: "a přece bude prý přitit válkou dáno všechno v sázku. Ne armády, jako za stěbování národův národ s národem bude tu zápasiti. Dopadne-li rozhodnutí nešťastně, bude mrtí lid, který podlehne, sotva možnost, jež jednou příznivý obrat přivediti; pravdě podobný výsledek bude rozpadnutí." Článek ten, z něhož vizí ostatně i jakási nedůvěra k spolkům Německa, prohlašuje, že předlohu bez zadaného v ní rozmnožení vojska nelze přijmouti, to jest, nebude-li toto povoleno, vláda prý vojenskou službu u praporu nezkrátí. Poslední hrozbou potvrzuje se zvláště o prohlášení Viléma II., padněli předloha, že bude tříletá služba vojenská prováděna do všech krajností. Jest přirozeno, že za takých okolností nenastal v Německu ani za parlamentárních prázdnin vánočních klid. Poslanci projžděli svými okresy volebními, dávali si odhlasovati, jak mají hlasovati při vojenské předložce a připravovali voličstvo své na brzké volby. Většina voličstva vyslovuje se: rozhodně proti předložce. Veškerá veřejnost německá očekává rozhodnou vážnou krizi politickou, při níž ukázati se musí, má-li "nový kurs" vůbec nějaké půdy v lidu voličstva. Nové volby čekají se s nejvyšším napjetím: budouť to první volby říšské po Bismarkově pádu.

Buďte připraveni.

Každý opatrný člověk jest vždy na nehodu připraven a nedá se překvapiti. Buďte i vy opatrní a připravte se na ménivě počasí, kterpřináší s sebou bolesti revmatické, dna, přechání a rozličné jiné choroby. Severův olej sv. Gottharda rychle bolesti zahání, vyléčí otekliny, boule, záněty, ráži a j. Proti hostel nej lépe osvědčil se Severův Lék prot revmatismu, který celou soustavu tělesnou uvede do pořádku. Kd. st. žen jest revmatismem, ať neopoměrleku tobo užívati. Žádejte vždy všude léků Severových, chtětel s uzdraviti. Severův Olej sv. Gottharda stojí 50c. Severův Lék prot revmatismu \$1.00.

W. F. SEVERA, český lékařník, Cedar Rapids, Iowa.